

kanat

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi Haber Bülteni Bahar 2006 Sayı 21

Elif Şafak Bilkent'teydi

Arzu Aygün

1997 yılında, ilk romanı *Pinhan* ile "romancı" sıfatıyla edebiyat dünyamıza adım atan Elif Şafak, aslında daha önce, *Kem Gözlere Anadolu* adını taşıyan bir öykü kitabı da yayımlamıştı. Şafak'ın çeşitli söyleşilerinden anlaşıldığı üzere, *Pinhan* romanını kendisinin edebî milâdi olarak görmektedir. 1998 Mevlâna Büyük Ödülü'ne değer bulunan bu romanın ardından 1999 yılında, ikinci romanı *Şehrin Aynaları*, 2000 yılında ise ona bilhassa üniversite öğrencileri arasında sahip olduğu şöhreti ve Türkiye Yazarlar Birliği Roman Ödülü'nü kazandıran *Mahrem* yayımlandı. Arka kapağında "görmeye ve görülmeye dair" olduğu belirtilen bu romanı, iki yıl sonra yayımlanan ve Şafak'ın aklına gelen "bit kadar bir fikirden"-tıpkı kurmaca içerisinde de kullandığı slogan gibi- doğan *Bit Palas* izledi. Yine iki yıl sonra, bu sırada Amerika'ya yerleşen yazar tarafından İngilizce olarak kaleme alındığı için edebiyat çevrelerinde "ana dil" kavramından hareket eden birçok tartışmaya zemin hazırlamış olan *Araf* okurla buluştu. Son romanı *Baba ve Piç* ise 2006 yılında yayımlandı ve yine epey tartışıldı. Bu kez tartışmaların odağı Ermeni meselesiydi. Üstelik, bir önceki tartışmaları anımsatacak biçimde, bu roman da İngilizce yazılmıştı; fakat bu kez, bir çeviri olarak değil Türkçeleştirme çalışması yapılarak eser ülkemizde yayımlandı. Bu yönleriyle *Baba ve Piç*, Elif Şafak'ın en çok tartışılan romanı olmuştur. İşte, bu son romanın yayımlanmasından kısa bir süre sonra, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi'nin ev sahipliğinde, Elif Şafak bir söyleşi için misafir edildi, okurlarıyla buluşturuldu.

Söze, yazma edimiyle bireysel ilişkisini belirleyen kimi koşullardan bahsederek başlayan Elif Şafak, söyleşisinin kalan kısmında okurlardan gelen bazı soruları yanıtladı. Şafak, kendini yazmaya itenin her şeyden önce, çocukluğunda yaşadığı yalnızlık ve ötekilik duygusu olduğunu belirtti. Yazar, annesinin diplomat olması nedeniyle birçok farklı ülkede bulunduğunu ve buralarda en çok aidiyet hissinin eksikliğini duyduğunu anlatırken, tüm bu ortamın onun bugün hayata bakışında pek çok açıdan temel teşkil ettiği, onun bir kitabına adını da veren "med-cezir", güzel ile çirkin, cennet ile cehennem gibi ikiliklerin kendisine ilham olduğu anlaşılıyordu. Şafak, bilhassa, "arada olma"nın ya da "arada kalma"nın, belirli bir bilinçlenme ile bir tavır hâline gelebileceğinin altını çizdi. Siyah ya da beyaz olmamayı "seçme"nin mümkün olduğunu ve bunun apolitiklik ya da kararsızlık olmadığını belirtirken, hem yazı hem de politika açısından tavrını böylece ortaya koymuş oldu. Bu sayede, yine bir başka kitabının adı, Şafak'ın kendini konumlandığı yerin bir temsili olarak karşımıza çıkıyordu: *Araf*.

Elif Şafak, orta yol bulmanın işlevsel olabileceğine işaret ettikten sonra, okurlardan gelen soruları yanıtladı. *Mahrem* romanıyla ilgili bir soruya yanıt verirken, yazma sürecinde genellikle finali planlamadığını anlatan Şafak, *Mahrem*'i yazarken kitabın trajik sonunu bilmediğini belirtti. Şişman bir bayan olan ana karakteri kurguladıktan sonra romanı yazdığını

ve sürecin kendiliğinden bir tür trajediyi doğurduğunu söyleyen Şafak, eğer sonun böyle olacağını bilseydi, belki de *Mahrem*'i yazmayacağını açıkladı.

Pinhan ile ilgili bir soru da, yazara bir anısını hatırlattı; *Pinhan*'ı okuyan çok yakın iki arkadaştan biri Şafak'a bir mektup yazar. Arkadaşıyla, hayatı boyunca ilk kez *Pinhan*'ın konusu hakkında ayrı düşüklerini ve buna anlam veremediğini söyler. Şafak ise, bu anısından yola çıkarak aslında tam da bu ayrılığı yakalamanın *Pinhan* için bir başarı

Elif Şafak

olduğunu vurguladı. Böylece, Şafak'ın siyaset ile ilgili tercih ettiği tavrı da anlattığı sohbetin bu noktasında, "her konuda anlaşmak" gibi bir yanılğı yerine, anlaşmanın ve saygının önemi ima edilmiş oldu.

Baba ve Piç romanının çevirmenini soran bir izleyiciye, romanın çevrilmeyip "Türkçeleştirildiğini" yani Türkçe olarak yeniden yazıldığını belirten Elif Şafak, bir önceki romanı *Araf*'ın "çeviri koktuğu" için eleştirildiğinden bahsetti. *Baba ve Piç*'i bu yüzden yeniden yazmayı uygun gördüklerini, *Araf*'ın çevirmeni Aslı Biçen ile bu çalışmayı ortak yürüttüklerini anlatırken bu süreci bir yazar olarak çok verimli geçirdiğini, bu deneyimi çok önemseydiğini vurguladı.

5 Nisan 2006 tarihinde Bilkent Üniversitesi'ne konuk olan Elif Şafak, gerek bir yazar olarak duruşunu okuruyla paylaşma çabasıyla, gerekse içtenliğiyle izleyicileri gerçekten bir sohbet ortamında hissettirdi.

<aygun@bilkent.edu.tr>

Leyla Tepedelen Türk Edebiyatı Bölümü'ne Katıldı

Leyla Tepedelen

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nün akademik kadrosu Leyla Tepedelen'in katılımıyla daha da güçlendi. Cambridge Üniversitesi'nden Felsefe ve Siyasal Bilgiler alanında çift ana dal yaparak mezun olan Tepedelen, aynı üniversitede Siyasal Bilgiler alanında yüksek lisans yaptı. Tepedelen bir süre Dışişleri Bakanlığı'nda çalıştıktan sonra Bilkent Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nün akademik kadrosunda görev aldı. Kenter Tiyatrosu için çok sayıda oyun çevirisi yapan Tepedelen'in Türk Edebiyatı Bölümü'nde verdiği Türkçeden İngilizceye ve İngilizceden Türkçeye "Edebî Çeviri" ve "Metin Analizi" dersleri, öğrencileri İngilizce edebiyat, çeviri teknikleri ve metin analizi konularında bilgilendiriyor.

2006 TÜBA Ödülü Semih Tezcan'a verildi Bayram Rahimguliyev

Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) tarafından, sosyal bilimlerde faaliyet gösteren Türk bilim insanlarının üstün nitelikli çalışma ve hizmetlerini değerlendirmek, kamuoyuna duyurmak ve teşvik etmek amacıyla 1995 yılında verilmeğe başlanan "TÜBA Sosyal Bilimlerde Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri", bu yıl da 2 Haziran 2006'da Gazi Üniversitesi'nde yapılan TÜBA Akademi Günü töreninde sahiplerini buldu. Ödüller, Türkiye Bilimler Akademisi Konseyi Ödül Komisyonu tarafından yapılan değerlendirmeler

Semih Tezcan ödülünü alırken

doğrultusunda dağıtıldı. 2006 Yılı TÜBA Sosyal Bilimlerde Bilim Ödülü, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü tarafından aday gösterilen, Almanya'daki Bamberg Otto Friedrich

Üniversitesi'nde öğretim üyesi olan Prof. Dr. Semih Tezcan'a verildi. Semih Tezcan, Türk dili ve bu dil içindeki tarihî Türk lehçelerinin yalnız biri ve belirli bir dönemi üzerinde değil, Göktürk ve Uygur dönemlerinden başlayarak zamanımıza kadar bütün Türk lehçeleri hakkında dünyaca kabul edilmiş kitap ve makaleler yayımlaması, bu alanda çalışan uluslararası bilim adamlarının yayınlarına katkılarda bulunması, ayrıca Türk dilinin problematikleri ve bunların çözüm yolları üzerindeki uluslararası katkılarından ötürü bu ödüle layık görüldü.

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in yanı sıra üst düzey yetkililerin de katıldığı Akademi Günü'nde, Semih Tezcan'ın yapmış olduğu çalışmaları özetleyen konuşması büyük beğeni kazandı. Tezcan konuşmasında, eski bir Türk dili olan Hallaçayı 1968 yılında hocası Gerhard Doerfer ile birlikte Orta İran'da keşfetmelerini, 19. yüzyıl sonunda Eski Türk yazısının çözümlenip Orhon yazıtlarının okunmasından ve Doğu Türkistan'da Eski Uygurca belgelerin bulunmasından sonra Türkoloji alanında üçüncü en önemli olay olarak değerlendirdi. Oğuznameler'le birlikte İran'da, Afganistan'da, Güney Sibirya'da ve Çin'de unutulmakta olan Türk dilleriyle de ilgilenen Semih Tezcan, Türkoloji alanına getirdiği farklı yaklaşımlarla da dikkat çekiyor.

Semih Tezcan, 19 Şubat ile 16 Mart 2007 tarihleri arasında Bilkent Üniversitesi'nde "Türk Edebiyatına Giriş" dersini verecektir.

2006 Nobel Edebiyat Ödülü Türk Edebiyatı'nın... Başak Bingöl

İsveç Akademisi, 12 Ekim'de 2006 Nobel Edebiyat Ödülü'nü Türk yazar Orhan Pamuk'a verdiğini açıkladı. Akademi'nin açıklamasında, kültürlerin çatışma sembolleriyle ilgili çalışmaları nedeniyle bu ödülü Pamuk'a verildiği ve "yaşadığı kentin melankolik ruhunu arayışında Pamuk'un, kültürlerin çatışması ve birleşmesinde yeni semboller bulduğu" ifade ediliyordu.

Orhan Pamuk, ödülün açıklanmasından bir gün sonra, 22 yıl önce *Kara Kitap*'ı yazdığı Columbia Üniversitesi'nin kütüphanesinde düzenlediği basın toplantısında, "aldığı ödülü yalnız kişisel olarak kendisine verilmiş bir ödül olarak değil, Türk kültürüne, Türkçeye ve Türkiye'ye verilmiş bir ödül olarak gördüğünü" söylüyor ve ekliyordu:

Bu ödülün, Türk edebiyatının ve kültürünün dünyadaki profilini yükseltmesini umuyorum ve buna inanıyorum. Ayrıca bu ödül dünyada, Türk kültürünün bir barış kültürü, Doğu ve Batı kültürlerinin bileşimi olarak yeniden gözden geçirilmesine neden olacak. Benim kitabım ve aslında Türkiye, Doğu'nun ve Batı'nın iç içe olduğunun da kanıtı. Bu da bizim olmasını dilediğimiz ve aradığımız bir şey.

2006 Nobel Edebiyat Ödülü, açıklanmasıyla birlikte Türk basınında olduğu kadar, dünya basınında da büyük yankı uyandırdı. Fakat, basında ve kamuoyunda ödülün açıklanan gerekçesinden çok, ödülün "siyasiliği" tartışılacak ve Orhan Pamuk'un kamuoyunu meşgul eden açıklamalarından önce de Türkiye'de en çok okunan ve eserleri en çok dile çevrilen yazarlardan biri olduğu belki de gölgede kalacaktı.

Okuru olsun olmasın, birçok insanın üzerinde birleştiği nokta şuydu ki; yıllar sonrasına kalacak olan ne Nobel'in üzerindeki siyasi gölge, ne de git-tikçe dinmekte olan tartışmalar olacaktır. Yazının gücü Orhan Pamuk'un ismini dünya edebiyatının en güçlü kalemlerinin, Günter Grass'ın, Gabriel Garcia Marquez'in, Dario Fo'nun, Octavio Paz'ın yanına yazdırmıştır. Pamuk'un *Kara Kitap*'ın son cümlesinde vurguladığı yazının şaşırtıcılığı ve gücü bir kez daha kendini göstermiştir. "Çünkü hiçbir şey hayat kadar şaşırtıcı olamaz. Yazı hariç. Yazı hariç. Evet tek teselli yazı hariç."

Orhan Pamuk, 2000 yılında Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi'nin düzenlediği "Benim Adım Orhan Pamuk" adlı söyleşide bölümümüz öğrencileri, öğretim üyeleri ve Ankaralı edebiyatseverlerle buluşmuştu. Bilkent Konser Salonu'nda yer alan söyleşiye 1000'i aşkın izleyici katılmıştı.

7. Genç Eleştirmenler Sempozyumu

Öykü Terzioğlu

Her yıl Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü tarafından, Süha Oğuzertem'in önderliğinde düzenlenen Genç Eleştirmenler Sempozyumu'nun yedincisi 8-10 Mayıs 2006 tarihlerinde, bu kez farklı bir mekânda, Kızılay Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi'nde (eski Milli Kütüphane) düzenlendi. Bu seneki sempozyum geçen yıllardan farklı olarak tartışmacı konukların katılımıyla zenginleşti. Üç gün boyunca sunulan bildirilerin ardından Süreyya Evren, Sırma Köksal ve A. Ömer Türkeş bildirileri değerlendirerek katılımcılar ve izleyicilerle görüşlerini paylaştılar.

Sempozyumun açış konuşmasını yapan Doğan Hızlan, yazar ve okur arasındaki iletişimin sürdürülmesinde, nitelikli bir okur kitlesinin oluşmasında ve Türk edebiyatının aldığı yolda, eleştirmenin "rehber" görevi üstlendiğini vurguladı ve Genç Eleştirmenler Sempozyumu'nun bu anlamda önemli bir işleve sahip olduğunu belirtti. Hızlan'ın ardından kürsüye çıkan Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. Mustafa İsen, bir Türkolog olarak, Türkiye'de Türkoloji çalışmalarının niteliğine yönelik eleştiriler getirerek Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nün bu alanda yeni ufuklar açtığını ifade etti.

Genç Eleştirmenler Sempozyumu'nda sunulan ilk bildiri, **Tübâ İşinsu İsen Durmuş'a** aitti. Osmanlı'da sanatçıyı koruyan, ona hamilik yapan padişah ile kul/şair arasındaki ilişkinin, şiirin padişaha takdim edilme sürecinden yola çıkılarak açıldığı bildiride, padişahın Osmanlı şiir kültürüne son derece hâkim bir kişi olarak, inamat defterlerine kaydedildiği üzere, şairleri yazdıkları şiirlerin "niteliği" doğrultusunda ödüllendirdiği ve böylece hâmilğin yanı sıra "eleştirmen" rolü üstlendiği belirtiliyordu. Tübâ İşinsu İsen Durmuş'un ardından bildirisini sunan **Erkan Erginci** ise, Arap harfleriyle yazılmış erken dönem Tanzimat romanları ile Ermeni harfleriyle Osmanlıca yazılmış romanlar arasındaki koşutluklara değinerek uluslaşma sürecinde yeniden yapılandırılmakta olan kadın profilinin izini Ermeni harfli romanlarda sürdürdü.

Sabah oturumunun son konuşmacısı olan **Bayram Rahimguliyev**, Safvet Nezih'i'nin, *Zavallı Necdet* romanının çok beğenilmesinin ve birçok defa baskı yapmasının nedenlerini, İngiltere'de 1860'larda oldukça popüler bir roman türü olan; aldatma, aşk üçgeni, tehlike, ölüm, rastlantı ve şüphe unsurlarını barındıran "sansasyon romanı" ile benzerliği dolayımında irdeledi. Öğlen oturumunun ilk bildirisini sunan **Sevim Kebeli**, Safveti Ziya'nın *Salon Köşelerinde* romanını parodi kavramını öne çıkararak değerlendirdi ve romanın simgesel Batılılaşmanın bir parodisi olarak okunabileceğini söyledi. **Günül Özlem Ayaydın Cebe** ise hâlen sürmekte olan ve 19. yüzyıl Osmanlı anlatılarını konu edinen doktora çalışması ve bu doğrultuda hazırlamakta olduğu veri tabanı ile ilgili detayları aktardı. Öğlen oturumunun üçüncü konuşmacısı olan **Şeyda Başlı**, Osmanlı roman tarihi yazımında 19. yüzyıl romanını Batılı benzerlerinin kötü bir "taklidi" sayan, onu "ilkel" bulan ve bugünün koşullarından bakarak değerlendiren yaklaşımların anakro-

nizmine dikkat çekti. Oturumun son konuşmacısı olan **Tuğba Yıldırım** ise, Gustave Flaubert'in *Yerleşik Düşünceler Sözlüğü* ve Ambrose Bierce'in *Şeytanın Sözlüğü*'ne benzer şekilde, mizahın sözlük türünde ifade bulduğu, Âli Bey'in, *Lehçetü'l Hakâyık* adlı yapıtındaki mizah unsurlarını ele aldı.

Şiirin konu edildiği, günün son oturumunda, **Yalçın Armağan**, "Garip Akımı"nın tarihsel avangard bir akım olup olmadığına Peter Bürger'in tarihsel avangard tanımından yola çıkarak yanıt ararken ikinci konuşmacı olan **Gökhan Tunç**, Sezai Karakoç'un "Leyla ve Mecnun" ile kültürel belleğe ait bir ön metne yönelmesinin amacının, unutulmuş, reddedilen geçmişin şimdiki zamana karşı diriltilmesi, yeniden üretilmesi olduğunu belirtti. **Devrim Dirlikyapan**'ın Edip Cansever'in, *Oteller Kenti* yapıtında yer alan cinsel imgeleri, kimlikleri ele aldığı bildirisinden sonra, Süreyya Evren gün içinde sunulan bildirileri tek tek değerlendirerek eleştirilerini, önerilerini paylaştı. Evren'in bu yorumları genç eleştirmenler için yol gösterici nitelikteydi.

Sempozyumun ikinci gününün ilk oturumunun gündemini ağırlıklı olarak yine şiir oluşturdu. **Emrah Pelvanoğlu**, Batılılaşma açısından geleneği reddetmenin gereksiz olduğunu ileri süren Tanpınar'ın "Doğu" bilgisini, eleştirisinde bir bilgi nesnesine dönüştürdüğünü ancak söyleminde Şarkiyatçılığın izlerine rastlandığını ifade etti. Bir sonraki bildirinin sahibi **Mehmet Selim Ergül** ise "idealleştirilen vatan, ötekileştirilen taşra" ilişkisi düzleminde yeni Türk şiirini ele alırken, **Neslihan Demirkol**, Can Yücel'in

Shakespeare'den yaptığı, metnin ana izleğini bozmayan, yerel ve çağdaş öğeleri eşzamanlı olarak içeren oyun çevirilerini, söz konusu çevirilere yöneltilen eleştirileri de göz önünde bulundurarak çeviri kuramları ışığında değerlendirdi. Bir sonraki konuşmacı **Burcu Şafak** ise Füzûzan'ın öykülerinde temel bir izlek olan anne-kız ilişkisini ayrıntılı bir şekilde ele aldı.

Günün ikinci oturumunda, **Jale Özata Dirlikyapan**, 1950'li yıllarda Türk öykücülüğünde niteliksel ve niceliksel bir gelişme kaydedildiğini, 1940'lı yılların sorgulandığı bu dönemde yeni bir gerçekçilik anlayışının edebiyat sahnesinde yerini aldığını belirtti. Bildirisinin konusu "öykü patlaması" olan **Leyla Burcu DüNDAR** ise, bu olgunun boyutlarını, yayınevleri, kütüphaneler ve internet ortamında kitap satışı yapan şirketlerden ulaştığı sayısal verilerden yola çıkarak ortaya koydu. Bir sonraki konuşmacı **Ali Serdar**, Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın, *Kokotlar Mektebi* adlı romanında yer alan karmaşık ilişkileri cinsel politika ve aşk ahlakı açısından değerlendirdi.

İkinci oturumun son sunuşunda, **Senem Timuroğlu Bozkurt** alıcısı genellikle kadın okuyucular olan romanların nadir erkek yazarlarından olan Esat Mahmut Karakurt'un yapıtlarında, kalıplaşmış romans anlayışına zıt bir biçimde kadınlara erkeğin rollerinin değiştiğini belirtti. Günün son oturumunda **Arzu Ereklî**, "Kemalist müslüman kadının inşası"nın popüler aşk romanlarına nasıl yansındığını sorgulayarak stilize edilen kadın tasavvurunu popüler romanlardaki kadın imgesi açısından değerlendirdi. **Serhat Demirel** ise 2005'te kaybettiğimiz Attilâ

İlhan'ın, *Sokaktaki Adam* adlı romanında ele aldığı Batılılaşma sürecinde aydın ile halk arasında yaşanan kopuşu gündeme getirdi. **Aslı Uçar**, 1970'lerde bir analitik felsefe kuramı olarak ortaya çıkan "olanaklı dünyalar kuramı" bağlamında Y. Hakan Erdem'in, *Kitab-ı Duvduvani* adlı birbirinden farklı üç evrenin kurgulandığı romanını ele aldı. Günün bildirileri sunulduktan sonra, ikinci günün tartışmacısı olan Sırma Köksal, bildiriler üzerindeki görüş ve değerlendirmelerini izleyicilerle paylaştı.

Sempozyumun son gününde, doktora tezini Vüs'at O. Bener'in yapıtları üzerine yazmakta olan **Reyhan Tutumlu**, Bener'in kurmaca ile gerçekliğin iç içe geçtiği anlatılarında otobiyografi ile kurmacanın harmanlandığını ve bu nedenle Bener'in anlatılarının tür açısından sınıflandırılmasının oldukça zor olduğunu belirtti. **Arzu Aygün**, Cem Akaş'ın, *Suç ve Ceza* yapıtını, kendine özgü tarzı, içerdiği deneysel öğeler dolayımında bir "şehir bildirisi" olarak okudu. **Emine Tuğcu**, Sadık Yemni'nin, *Muska* romanını, barındırdığı korku öğeleri ve bu öğelerin kaynaklarını tartıştığı bildirisini sunduktan sonra, **Ayşegül Utku Günaydın**, Elif Şafak'ın kimi söyleşilerinde *Şehrin Aynaları*'nı "tarihsel roman" olarak nitelemesinden yola çıkarak söz konusu romanın tarihsel bir roman olup olmadığını sorguladı.

Bir sonraki oturumda, **Ruken Alp Seveli**, Vedat Türkali'nin *Güven* romanında "güven" motifinin ideolojinin yanı sıra cinsellik açısından okunabileceğini belirterek bu motifi, kadın cinselliği ve güven arasındaki ilişki bağlamında yorumladı. Bir sonraki konuşmacı **Arif Nat Riley**, Orhan Pamuk'un *Kar* eserinde anlatıcının kimlik kurgusunu Joseph Conrad'ın, *Under Western Eyes* romanındaki anlatıcı ile ilişkilendirerek metinler arası düzlemde açtı. **Seda Uyanık**, Erendiz Atasü'nün, *Bir Yaşadım Rüyası* adlı yapıtını "beden sosyolojisi" açısından okuyarak romanda beden arzu-iktidar ilişkisini nasıl somutladığını gündeme getirdi. Uyanık'ın ardından bildirisini sunan **Bahadır Süreli**, Vecdi Çıracıoğlu'nun, *Kara Büyülü Uyku* yapıtında yer alan dinsel göndermeleri Hristiyan ikonografisi açısından çözümledi.

Sempozyumun son oturumuna roman eleştirileriyle devam edildi. **Nilüfer Yeşil**, Oya Baydar'ın, *Erguvan Kapısı* adlı yapıtını, "eko-eleştiri" doğrultusunda okuyarak insan-merkezli "ego-bilinçlilik" ile dünya merkezli "eko-bilinçliliğin" romanındaki yansımalarını sempozyumu izleyenler ile paylaştı. **Başak Bingöl**, Ayfer Tunç'un yeniden yazdığı romanı *Kapak Kızı*'ndaki değişimleri ve bu değişimlerin nedenlerini ele aldı. Sempozyumun son bildirisi, **Meliha Gökşen Buğra** tarafından sunuldu. Buğra, Mircea Eliade'ye göndermeler yaparak Sema Kaygusuz'un, *Yere Düşen Dualar* yapıtında "gerçekliğin evrimi"nin çizgilerini gözler önüne serdi. Gün sonunda A. Ömer Türkeş akademik çalışmalar ve yayın dünyası arasında yakın bir ilişki olması gerektiğine değinerek genç eleştirmenlere çalışmalarında sade bir üslup kullanmalarını önerdi. Türkeş'in bildirilerle ilgili değerlendirme ve eleştirilerini aktarmasının ardından 7. Genç Eleştirmenler Sempozyumu son buldu.

Bu sene doktora öğrencilerinin tezleri hakkındaki sunumlarıyla ve tartışmacı konuklarla renklenen Genç Eleştirmenler Sempozyumu, bölümdeki öğrencilerin birbirlerinin çalışmaları hakkında bilgi edinmelerini sağlarken tartışmacıların sayesinde yayın dünyası ile akademi arasında bir diyalog ortamı oluşturulmasına katkıda bulundu.

<oyku@bilkent.edu.tr>

Şair Ecevit'e Veda... Başak Bingöl

Bülent Ecevit, "Karanlıktı mağara / Işığı taştan oydu / Üşüyordum / Bir de güneş koydum" diyordu âdeta yarım yüzyıla varan siyasi yaşamıyla düşlediği aydınlık geleceği, idealizmini anlatırcasına. 11 Kasım'da yüzbinlerce Türkiyeli de onun cenaze arabasının ardından yürürken belki bu düşün peşindeydi. Siyasetin ciddi yüzlerinin, kalın seslerinin arasındaki mısrayı, şair duyarlılığını, bir kültür adamının inceliğini kaybetmenin acıydı birleştiren her görüşten insanı başkent sokaklarında.

Eski başbakanlardan şair Bülent Ecevit'i 5 Kasım 2006'da kaybettik. Ecevit'in kaybı şüphesiz sadece siyaset dünyasının kaybı değildi. Türkiye

Talat S. Halman ve Bülent Ecevit

aynı zamanda bir kültür adamını, şairini de yitirmişti. "Yüreğe sevgi ne güzel uymuş" diyebilen bir siyaset adamını, "Yunanlıyla kardeş olduğunu / Sila derdine düşünce anlarsın" diyebilen bir barış adamını, "Elbette senden doğru söyleyecekti / Yazdığın şiir" diyen bir şairi ve "Karıncaların duruşundan belli / Bir şeyler olacak yarın / Belki bir tomurcuk / Belki bir ağacın düşen yaprağı / Belki bir çocuk" diyen bir umut adamını da yitirmişti.

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nün 2 Aralık 1998 yılındaki açılışıyla Bülent Ecevit'in başbakan oluşu aynı güne tesadüf etmişti. O gün aynı zamanda Bilkent'te "Bülent Ecevit ile Şiir Gecesi" düzenleniyordu. O gece şair Ecevit, Başbakanlığı'na inat 3 saat boyunca ayakta durarak şiirlerini okumuş, aynı gün Başbakan olması dolayısıyla salonu dolduran basın mensupları da şiir dinleyerek toplantıdan ayrılmışlardı. Türk Edebiyatı Bölümü Başkanı Talat S. Halman o günü böyle anlatıyordu, Ecevit'in siyasete atılmamış olsa önde gelen edebiyat eleştirmenlerinden biri olabileceğini de sözlerine ekleyerek.

Türk halkının, Türk siyasetinin, Türk edebiyatının başı sağolsun...

Benim Adım Kırmızı Arnavutçada

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nden 2005 yılında mezun olan öğrencilerimizden Drita Çetaku, Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanan yazarımız Orhan Pamuk'un *Benim Adım Kırmızı* romanını Arnavutça'ya çevirdi, kitap Ekim ayında okurlarıyla buluştu. Bu çeviri, Türkçeden Arnavutça'ya çevrilen ilk kitap çevirisi olması yönüyle de önem taşıyor.

Pamuk, Orhan. *Une jam e kuqja*. Çev. Drita Çetaku. Tirane: Skanderbeg Books, 2006 (536 sayfa).

Dünya Şiir Günü'nde Attilâ İlhan Anıldı

Hilal Aydın

Bilkent Üniversitesi'nde 2000 yılından bu yana düzenlenen Dünya Şiir Günü etkinliği bu yıl "Attilâ İlhan: Dünya Şairi" başlığı altında gerçekleştirildi. UNESCO tarafından 21 Mart olarak belirlenen bu özel gün için sunulan mesajda, şiirin insanlar arasında bir köprü olarak birbirimizi ve kendimizi anlamamızı sağladığı ve şiirin güzelliğinin bize insanlığın ulaşabileceği sanatın yüksekliğini hatırlattığı ifade ediliyordu. Türkiye'de ise şair Arif Damar'ın kaleme aldığı bildiriye, şiirin yaşamımızı kuşatan, ona anlam katan, onu değiştiren gücünü vurgulayarak, "Şiir gelecektir, umuttur, özlemdir, mutluluk ve güzeldir" deniyordu.

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi ile Bilkent Basın Yayın Kulübü'nün ortaklaşa hazırladıkları ve tiyatro oyuncusu, eğitimci Yıldız Kenter'in katılımıyla renklenen Dünya Şiir Günü etkinliğine gösterilen ilgi bu yıl da yoğundu. 11 Ekim 2005 tarihinde yitirdiğimiz edebiyat ve düşünce dünyasının önde gelen şair ve yazarlarından Attilâ İlhan'ın şiirleriyle anıldığı program, şairin kendi sesinden "Sisler Bulvarı" şiirini seslendirdiği görüntülerle başladı. Programın sunuşunu Türk Edebiyatı Bölümü doktora öğrencilerinden Murat Cankara üstlendi. Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi, şair Hilmi Yavuz'un, "An Gelir" şiirini seslendirerek açılış yapmasının ardından Bilkent Üniversitesi Türkçe Birimi öğretim üyesi, şair Ahmet Özer de Attilâ İlhan'ın yaşamına, şair ve aydın kimliğine, yapıtlarıyla edebiyat dünyasında kazandığı önemli konuma değinen bir konuşma yaparak İlhan'ın düşünen, araştıran, tartışan bir aydın olmasının yanı sıra "şair yürekli bir insan" olduğunu dile getirdi.

TRT tarafından çekilmiş Attilâ İlhan belgeselinin kısa bir sunumuyla izleyenleri hem bu büyük şairi kaybetmiş olmaktan dolayı hüznünlendirip hem de görüntülerdeki samimi sözleri karşısında zaman zaman gülümseterek ilerleyen programda, etkinliğin onur konuğu Yıldız Kenter, "Mahur", "Böyle Bir Sevmek", "Yağmur Kaçağı" ve "Elde Var Hüzün" şiirlerini seslendirdi. Daha önce gerçekleştirilen Dünya Şiir Günü etkinliklerinde olduğu gibi Türkçenin yanı sıra Almanca, Arapça, Farsça, Fransızca, İngilizce, Makedonca olarak farklı dillere çevrilen şiirler izleyenlerle buluştu. "Attilâ İlhan: Dünya Şairi" başlığına uygun olarak şairin şiirlerinin farklı dillerde büründüğü "ses"lere tanık olma ayrıcalığı yaşatan bu uygulama izleyenlerin beğenisini topladı. Etkinlik, Yıldız Kenter ile Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü başkanı Talat S. Halman'ın Türkçe ve İngilizce olarak seslendirdiği şiirlerle son buldu.

Şiirler ve Seslendirenler

"Mahur", "Böyle Bir Sevmek", "Yağmur Kaçağı", "Elde Var Hüzün": Yıldız Kenter / "Elde Var Hüzün": Laurent Mignon (Fransızca) / "Ben Sana Mecburum": Nevin Çil (Türkçe), Leyla Tepedelen (İngilizce) / "Rüzgar Gülü": Hilal Aydın (Türkçe), Ahmet Simin (Arapça) / "Yorgunlar Sendikası": Serhat Demirel (Türkçe), Thomas Zimmerman

(Almanca) / "Bakarsak": Ömer Faruk Zora (Türkçe), Anooshirvan Miandji (Farsça) / "Deprem Bekçisi": Oya Canlı (Türkçe), Kemal Tufan (Makedonca) / "Kaptan": Yıldız Kenter (Türkçe ve İngilizce) / "Eski Deniz Halkı": Talat S. Halman (Türkçe ve İngilizce) / "Pia": Yıldız Kenter (Türkçe ve İngilizce) / "Ölümler İhtiyarladı": Talat S. Halman (Türkçe ve İngilizce).

<hilalay@bilkent.edu.tr>

Türk Edebiyatı Merkezi Refik Erduran'ı Ağırladı

E. Murat Çelik

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi 10 Nisan 2006 günü yazar Refik Erduran'ı ağırladı. Hâlen Devlet Tiyatroları Edebî Kurul Başkanlığı'nı yürütmekte olan yazar, konuşmasında Türkiye'de oyun yazarlığı üzerinde durdu.

Yazdığı tiyatro oyunları ile tanınan Refik Erduran İstanbul'da doğdu. Robert Kolej'den Lisans (B. A.) derecesini aldıktan sonra yüksek lisansını Cornell Üniversitesi'nde tamamladı. Bir süre yayıncılık ve filmcilikle uğraştı. *Milliyet*'te başladığı köşe yazarlığını başka gazetelerde sürdürdü. Kısa adı ITI olan ve UNESCO'ya bağlı olarak çalışan Uluslararası Tiyatro Enstitüsü Türkiye Merkezi'nin 1986 yılından beri başkanlığını yürüten Erduran, aynı örgütün 1989'da Helsinki'de yapılan Dünya Kongresi'nde Uluslararası Yazarlar Komitesi Başkanlığı'na seçildi. Gençlik anılarını *Gülerek* adlı kitabında topladı. Yurt içinde ve dışında sinema, televizyon senaryoları yazdı. Devlet Tiyatroları, İstanbul Şehir Tiyatroları ile birçok yerli ve yabancı tiyatro topluluğu tarafından otuzdan fazla oyunu sahnelendi. Gazete, televizyon ve tiyatro oyunu yazarlığı alanlarında yerli ve yabancı ödüller aldı.

Bilkent'te yaptığı konuşmasında yerli oyun yazarlığında görülen kısırlıktan bahseden Erduran, bu durumun üstesinden gelmek için üniversitelerin edebiyat bölümlerinde oyun yazarlığı üzerine uygulamalı dersler verilmesi ve bu derslerin sonunda ortaya çıkacak yapıtların değerlendirilmesi gerektiğini söyledi. Bu bağlamda üniversitelerin edebiyat bölümleri ile tiyatro bölümlerinin ortaklaşa çalışmaları düşüncesinde olduğunun altını çizen Erduran, bu şekilde ortaya çıkacak yapıtların hâlen başında bulunduğu Devlet Tiyatroları Edebî Kurulu tarafından dikkatle inceleneceğini ve mümkün olduğu takdirde sahnelenebileceğini belirtti. Konuşmasının kalan kısmında devlet tiyatrolarının çalışma prensiplerine ve sorunlarına değinen Erduran, söyleşisini izleyicilerden gelen sorularını yanıtlayarak bitirdi.

<muratce@bilkent.edu.tr>

Otap Semineri

Mehmet Kalpaklı

Bilkent Üniversitesi ve Washington Üniversitesi'nin 26 Haziran-7 Temmuz 2006 tarihleri arasında birlikte düzenledikleri OTAP Semineri, Bilkent Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. OTAP Projesi, Washington Üniversitesi'nden Walter G. Andrews ve Bilkent Üniversitesi'nden Mehmet Kalpaklı'nın yönetiminde, bu iki üniversite tarafından yürütülmektedir. Projenin amacı Osmanlı'ya ait tarihsel, edebî metinleri bilimsel metodlarla internet ortamına aktarmak, metinler üzerinde analiz çalışmaları yapılmasına olanak sağlamak ve bunu tüm dünyadaki araştırmacıların hizmetine karşılıksız olarak sunmaktır. Seminer, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerden gelen 30 uzman ve Bilkent Üniversitesi'nden Tübâ Işınso İsen Durmuş, Sevim Kebeli, Sibel Kocaer ve Emrah Pelvanoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirildi. Seminer için Washington Üniversitesi, DXARTS Merkezi'nden Dr. Stacy Waters ile Yakın Doğu Dilleri ve Kültürleri Bölümü'nden Prof. Andrews ve asistanı Didem Havlioğlu Bilkent'e geldiler. Seminer boyunca tüm katılımcılar Bilkent Üniversitesi kampüsünde misafir edildi.

İki hafta süren seminerde sabahları Dr. Stacy Waters'ın yürüttüğü teknoloji semineri gerçekleştirildi. Öğleden sonra, alanlarında ön plana çıkmış bilim insanlarının Osmanlı metinleri bağlamında verdiği konferanslar yer aldı. Akşamları, Dr. Stacy Waters'ın gözetiminde serbest laboratuvar çalışması yapıldı.

Seminerin teknik bölümünde dijital teknoloji ve metinler konusunda HTML, XML, metin kodlama (tagging), fontlar, transkripsiyonlu metinler, bunların arşivlenmesi ile internet ortamında erişimi gibi konular işlendi. Ayrıca, seminer katılımcılarından Dr. Muammer Göçmen "Osmanlı Arşivleri İçerik Bazlı Sorgulama Sistemi" ve Doç. Dr. Mehmet Kara "Kiril-Latin Alfabe Çevirici Program" konularında bilgi verdiler.

Seminer Süresince Verilen Konferanslar:

Dr. Mehmet Kalpaklı, (Bilkent Üniversitesi, Tarih ve Türk Edebiyatı Bölümleri) OTAP, genel tanıtım ve tarihçe, gelecek projeksiyonu / **Prof. Halil İnalçık**, (Bilkent Üniversitesi, Tarih Bölümü) Hermenötik: Tarih, Metinler ve Yorum / **Prof. Özer Ergenç**, (Bilkent Üniversitesi, Tarih Bölümü) Osmanlı Belgeleri: Arşiv Belgeleri Nasıl Oluşturuldu? / **Prof. Recep Toparlı**, (Türk Dil Kurumu, Tarihsel Türkiye Türkçesi Sözlüğü Projesi Yürütücüsü) Tarihsel Türkiye Türkçesi Sözlüğü Projesi / **Prof. Atilla Şentürk** (İstanbul Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Metin Bankası Projesi Yürütücüsü) Metin Bankası Projesi / **Doç. İ. Hakkı Aksoyak** (Gazi Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü) Edisyon Kritik, Nüsha Problemleri ve Şecere Üzerine / **Dr. Cengiz Şişman**, (TÜBİTAK, SOBAK Yöneticisi) TÜBİTAK'ın sağladığı araştırma projeleri imkânları / **Prof. Mustafa İsen** (Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı) Türkiye'nin Kültür Programları / **Doç. Ahmet Arı** (Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürü) Yazma Eser Kütüphaneleri ve Bakanlık Yayın Projeleri / **Prof. Cem Dilçin** (Ankara Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü) Metin İçi Çeviri: Osmanlı Metinlerinin Günümüz Türkçesine Aktarılması ve Sorunları / **Prof. Günay Kut** (Boğaziçi Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü) Osmanlı Edebiyatı Metinlerinin Edisyon Kritiği Üzerine / **Dr. Gönül Alpay-Tekin** (Harvard Üniversite-

si "Oriental Studies Serisi" Editörü ve Cunda Osmanlı Araştırmaları Enstitüsü Yöneticisi) Eski Metinlerin Yayımları ve Günümüz Türkçesine Açıklamalarla Çevrilmesi / **Prof. Walter G. Andrews** (Washington Üniversitesi, OTAP Projesi Yöneticisi) Genel Tartışma: Problemler ve OTAP'ın Geleceği / **Dr. Yücel Dağlı** (Marmara Üniversitesi) Veri Tabanları ve Elektronik Yayıncılık.

Seminerde Osmanlı metinlerinin edisyon kritiği, bilgisayar ortamında hazırlanması, internet ortamına taşınması ve depolanması gibi konular tartışılarak, şu konulara dikkat çekilmiştir:

- * OTAP Projesi'nde yer alacak Osmanlı metinlerinin tarih, edebiyat, dil bilim, vs. çalışmalarında kullanılması ve bunların ücretsiz olarak dünya öğretim üyelerine açılması hedeflenmektedir.
- * Projede yer alacak metinler havuzundan "Terimler Sözlüğü", "Osmanlı Tarihsel Sözlüğü" gibi ikincil projeler hazırlanması beklenmektedir.
- * Günümüzde internet ortamında yapılan metin neşirleri akademik yayın olarak (YÖK ve üniversitelerin akademik yükseltmelerinde) kabul edilmemektedir. Oysa, çok büyük kitlelere hitap etmeyen ve yayınevlerinin basmak için bütçe ayırmayı pek düşünmedikleri bu tarihsel metinlerin bir hakem kurulu tarafından onaylandıktan sonra, resmî bir kurumun web sitesinde yayımı akademik yayın olarak kabul edilmelidir. Bu konuda YÖK, TÜBİTAK, TÜBA, TDK gibi kurumlarla iş birliğine gidilerek konunun çözümüne çalışılmalıdır.
- * OTAP hâlen Washington Üniversitesi ile Bilkent Üniversitesi arasında ortak yürütülen bir projedir. Projenin mümkün olduğunca yayılması için, destek olmak isteyen akademik kurum ve üniversitelere de üyelik verilmesi konusunda görüş birliği sağlanmıştır.
- * Projenin merkezi Türkiye'de olmalıdır. Zira, Türk kültürü tarihinin ve Osmanlı metinlerinin neşri üzerindeki çalışmaların doğal merkezi Türkiye'dir. TÜBA ya da TÜBİTAK gibi saygınlığı tartışılmaz bilimsel bir kurumun OTAP Projesi'ne ev sahipliği yapması sağlanacaktır. Metinler havuzu da bu kurum çerçevesinde oluşturulacaktır. Bu merkezin oluşacağı yakın zamana kadar, OTAP Projesi Bilkent Üniversitesi ile Washington Üniversitesi arasında ortak bir proje olarak devam edecektir. Ancak, OTAP Projesi'ne katılmak isteyen enstitü, üniversite, bölüm ya da bilimsel kurumlar en yakın zamanda kendi yapılandırmalarını tamamlayıp projeye ortak olabilirler.

OTAP Projesi, metinlerin internet ortamına aktarılması ile birlikte metinlere ulaşmayı kolaylaştırması ve bilgisayarla metinler üzerine yapılabilecek dilbilimsel çalışmalara ve çeşitli sözlük çalışmalarına da malzeme sağlaması açısından, Osmanlı metinlerine farklı yaklaşımları ve var olan çalışmaların da ivme kazanmasını olanaklı kılmaktadır. Bu yönüyle de böyle bir proje araştırmalarda yeni ufuklar açacaktır. Modern dünyada Osmanlı metinlerinin gerektiği gibi ele alınması konusunda OTAP Projesi ve Semineri çok önemli adımlardır.

<kalpikli@bilkent.edu.tr>

BİR HİLMİ YAVUZ KÜLLİYATINA DOĞRU İMA İLE GEÇİLEN MEVSİMLER

Alphan Akgül

Modern Türk şiirinin önde gelen ustalarından Hilmi Yavuz için 2005 ve 2006 yılları, oldukça yoğun bir entelektüel faaliyet dönemi olarak kabul edilebilir. Bu dönem içinde Yavuz'un eleştiri yazıları *Edebiyat ve Sanat Üzerine Yazılar* adıyla, bütün şiirleri ise *Büyü'sün Yaz! : Toplu Şiirler (1969-2005)* adıyla yayımlanmış, şair hakkında eleştirel makalelerin yer aldığı *Hilmi Yavuz Kitabı* adlı bir "armağan kitap", Hilmi Yavuz külliyatı içinde yerini almıştır. Öte yandan şair Can Bahadır Yüce'nin Hilmi Yavuz'la yaptığı bir "nehir söyleşi"yi içeren *Şiirim Gibi Yaşadım* adlı kitap da geçtiğimiz günlerde yayımlanmıştır. Bir diğer önemli gelişme ise, Hilmi Yavuz şiirlerinin, Walter G. Andrews'un çevirileriyle İngilizce yayımlanmasıdır. 2006 yılı Kasım ayında Syracuse Üniversitesi Yayınları'ndan çıkan *Seasons of the Word: Selected Poems* adlı kitap, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın tanıtımına destek verdiği kitaplardan biri olma niteliğini de taşımaktadır.

Modern Türk edebiyatı eleştirisine sorgulayıcı bir gözle bakıldığında öncelikle şu sorular akla geliyor: Modern Türk edebiyatı eleştirisi kendi klasiklerini üretti mi? Ya da modern Türk edebiyatı eleştirisinin başyapıtları var mı; varsa hangi yazarlara aittir o kitaplar? Bu sorulara birçok yanıt verilebilir. İlk iki soruya verilen yanıt eğer olumsuz değilse, üçüncü soruya verilen her yanıtın farklı bir eleştiri yapıtları kanonu oluşturacağını söylemek mümkün. Ama bu eleştiri kanonu her ne kadar farklı olursa olsun, nitelikli bir okur son yıllarda yayımlanan bazı edebiyat eleştirisi yapıtlarını göz ardı etmeyecektir. Yapı Kredi Yayınları tarafından yayımlanan *Edebiyat ve Sanat Üzerine Yazılar* bu yapıtlardan biridir ve Hilmi Yavuz'un 1970'li yılların sonlarından günümüze dek yazmış olduğu edebiyat ve sanat yazılarının önemli bir bölümünü içermektedir. Yavuz'un bu kitabı hem ürettiği sorunsalların niteliği hem de bütünlüklü bir eleştirel bakışı art arda kaleme alınmış makalelerle ifade eden üslubu bakımından, Yahya Kemal Beyatlı'nın *Edebiyata Dair'i* ile Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *Edebiyat Üzerine Makaleler*'inin bir devamı olarak değerlendirilebilir ve bu niteliğiyle edebiyat eleştiri kanonumuzun yapı taşlarından biri olmaya aday gösterilebilir.

Edebiyat ve Sanat Üzerine Yazılar, Hilmi Yavuz'un *Roman Kavramı ve Türk Romanı* (1977), *Yazın Üzerine* (1987), *Dilin Dili* (1991), *Yazın, Dil ve Sanat* (1996) ve *Kara Güneş* (2003) adlı kitaplarında toplamış olduğu makalelerinden derlendiği gibi yazarın yeni makalelerini de içermektedir. Dolayısıyla bu kitap yazarın edebiyat ve sanata yönelttiği sorgulayıcı, kuramsal bakışın bütünlüklü bir ürün sayılmalıdır. Yapıtın bir başka önemi, Yavuz'un düşünce yaşamını büyük ölçüde

sergilemiş olmasında aranmalıdır. Makaleler art zamanlı bir biçimde yeniden okunduğunda, yazarın kuramsal bakışının Marksist yöntemden, yapısalcı ve postyapısalcı yöntemlere doğru evrildiği görülmektedir. Yavuz'un yaklaşımı eş zamanlı bir biçimde değerlendirildiğinde roman yazılarını ağırlıklı olarak Marksist yöntemlerle, şiir ve sanat yazılarını ise yapısalcı ve postyapısalcı yöntemlerle ele aldığı görülecektir. Bu bilgiden hareketle kitabın dipnotlarını dikkatli bir gözle inceleyen okur, hem Marksist edebiyat eleştirisine hem de yapısalcı ve postyapısalcı edebiyat eleştirisine ait oldukça yüklü bir kaynakça ile karşılaşacaktır.

Hilmi Yavuz şiirlerini değerlendiren makalelerden oluşan *Hilmi Yavuz Kitabı* adlı kitap ise, İbrahim Halil Baran tarafından hazırlanmış. Kitap, Doğan Hızlan, Sabit Kemal Bayıldır, Maksut Yiğitbaş, Alphan Akgül, Bâki Asiltürk,

Ercan Yılmaz, Vural Bahadır Bayrıl, Pınar Aka'nın yazılarından, İbrahim Halil Baran'ın iki yazısı ve şairle yaptığı söyleşisinden oluşmaktadır. Hilmi Yavuz şiirlerinin birbirinden farklı, ilginç yaklaşımlarla değerlendiren yazılar içinde Sabit Kemal Bayıldır'ın "Hilmi Yavuz'da Şiir İşçiliği", Pınar Aka'nın "Hilmi Yavuz Şiiri ve 'Şiirsel Baba'" ve Vural Bahadır Bayrıl'ın "Bir Şair Olarak Hilmi Yavuz'dan Ne Öğrenilir" yazıları dikkat çekmektedir. Sabit Kemal Bayıldır, Hilmi Yavuz'un "Yolculuk ve Yıldızlar" başlıklı

Bilkent'te Hilmi Yavuz'un 70. yaş günü kutlaması

şiirinin oluşum evrelerini şiirin sekiz taslağını irdeleyerek kavramaya çalışmakta, bir usta şairin şiirini "nasıl yaptığını" bir örnek üzerinden açıklamaya çalışmaktadır. Pınar Aka, Harold Bloom'un *The Anxiety of Influence: A Theory of Poetry* adlı kitabından yola çıkarak, her şairin şiirsel bir "baba"sı olduğunu; Hilmi Yavuz'un "şiirsel babası"nın ise Behçet Necatigil olduğunu, bu konuyu oldukça geniş bir entelektüel düzlemde tartışarak göstermeye çalışmaktadır. Vural Bahadır Bayrıl ise, Hilmi Yavuz'un modern Türk şiirine getirdiği kazanımları ve bu kazanımların "bir başka şair" için ne anlama geldiğini içten bir üslupla dile getirmektedir.

Hilmi Yavuz'un tüm şiirlerinin *Büyü'sün Yaz! : Toplu Şiirler (1969-2005)* adıyla Yapı Kredi Yayınları tarafından yeniden basılmış olması, okurun tek bir kitap aracılığıyla Yavuz şiirlerini bir bütün olarak görebilmesine olanak tanımaktadır. *Şairin Bakış Kuşu*'ndan (1969), *Hurufi Şiirler'e* (2004) doğru geçirdiği dönüşüm aynı zamanda modern Türk şiirinin imkânlarının sorgulanması olarak da görülebilir. Hilmi Yavuz'un Osmanlı klasik şiirinden, halk şiirine, Batı felsefesi ve mitolojisine, hatta Batı şiiri üzerine üretilen kuramsal çalışmalara kadar uzanan geniş bir gönderim düzleminde yazmış olması, aynı zamanda modern Türk şiirine ilişkin bir kaynak sorunsalını da gündeme getirmektedir. Başka bir ifadeyle, Yavuz'un şiirlerindeki gönderim düzlemi,

sanıldığı gibi yalnızca modern Türk şiirinin "geleneksel" olanla bağını kurmaz; bu şiirler aynı zamanda modern Türk şiirini gerçekten "modern" yapan şeyin dinamiklerini de çözmeye çalışır. Dolayısıyla Yavuz şiirlerini retrospektif olarak görmek, modern Türk şiiri hakkında şiirlerle üretilen bir "tez"le karşı karşıya kalmak anlamına da gelmektedir. Yavuz'un şair Can Bahadır Yüce'nin "kışkırtıcı" sorularına verdiği yanıtlardan oluşan *Şiirim Gibi Yaşadım* adlı "nehir söyleşi" kitabı ise, şairin gündelik ve entelektüel yaşamını çok farklı bir içerikle yeniden sunmasının yanı sıra, içerdiği eleştirel tutum nedeniyle kamuoyunda tartışılmış ve şimdiden edebiyat tarihi içindeki özgün yerini almıştır. *Şiirim Gibi Yaşadım* tıpkı, Talat S. Halman'ın *Aklın Yolu Bindir*, Halil İnalçık'ın *Tarihçilerin Kutbu* ya da İlber Ortaylı'nın *Zaman Kaybolmaz* adlı nehir söyleşi kitaplarında olduğu gibi, Türkiye'nin yakın entelektüel tarihine tanıklık etmiş önemli bir kişiyi anlamlı sorularla geniş bir okur kitlesine tanıtmakta, şairi sadece edebî ya da akademik bir figür olarak değil, herhangi bir insanın mutlulukları ya da kaygılarıyla da ele almaktadır. Ama asıl önemli olan, şairin kendisine yöneltilen soruları gerektiğinden çok daha fazla bir açık seçiklikle yanıtlamış olmasıdır. Can Bahadır Yüce'nin kitaba yazdığı ön sözde Louis Althusser'in *Gelecek Uzun Süre* başlıklı o muhteşem otobiyografiye atıfta bulunması bu bakımdan da anlamlı. "Bu bakımdan da" diyorum; çünkü Yüce'nin bu kitaba atfı yapmış olması, Yavuz'un belleğin gerçekliğine, gündelik yaşamın gerçekliğine göre ontolojik bir üstünlük tanımış olmasından kaynaklanmaktadır. "Anılarımda ne idiye öyle" cümlesinin anlamı budur; ama Yavuz'un *Gelecek Uzun Süre* bağlamında Althusser'le ortak asıl yönü, ahlakî olana her iki gerçekliğin üzerinde bir ontolojik konum vermiş olmasıdır. Bu ahlakî tavır, Hilmi Yavuz'un doğru sorulara içten yanıtlar vermiş olmasıyla ilişkilidir: Örneğin Yüce'nin "12 Eylül öncesi yazmaya başladığımız *Mustafa Subhi Üzerine Şiirler*'i neden sürdürmediniz?" sorusuna şairin verdiği yanıt, eşine az rastlanır bir dürüstlük örneği olarak kabul edilmelidir.

Hilmi Yavuz'un Syracuse Üniversitesi Yayınları arasından çıkan *Seasons of The Word: Selected Poems* adlı şiir kitabı ise, Hilmi Yavuz şiirleriyle yakından ilgili bir akademik olan Walter G. Andrews'un bir çevirisi olarak Kasım ayı içinde Syracuse Üniversitesi Yayınları tarafından yayımlandı. Andrews, *JTL*'in (*Journal of Turkish Literature*) birinci sayısındaki (2004) "Kenara Çekilmek" başlıklı makalesinde Hilmi Yavuz şiirinin modern Türk şiiri içindeki konumuna da dikkat çekmiş; şairin Osmanlı şiiriyle ilişkisini bu şiirin merkezî metaforlarıyla, ama onlara asla bağlanmadan, çoğu kez o metaforların durağan anlamlarını yerlerinden ederek ve bu metaforları modern bir bağlama taşıyarak kurduğunu belirtmişti. Yavuz'un *Seasons of The Word: Selected Poems* adlı kitabının tanıtım sayfasında ise, Walter G. Andrews'un "ön söz"ünün yanı sıra, Barry Tharaud'un derinlikli "arka söz"üne de dikkat çekilmiş.

Hilmi Yavuz hakkındaki çalışmaların bu yazıda kısaca değinilen kitaplarla sınırlı olmadığı da belirtilmelidir: Örneğin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından şu sıralar bir "Hilmi Yavuz Armağanı" projesi sürdürülmektedir ve büyük bir olasılıkla bu çalışma da, 2006 yılı içinde yayımlanacaktır.

Modern Türk Şiirinin "Dize"lerinde...

Emrah Pelvanoğlu

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü öğretim üyelerinden şair Hilmi Yavuz, TRT 2'nin yeni yayın döneminde, yeni bir programla karşımıza çıkıyor: "Dize". Yavuz, İskender Pala ile birlikte hazırladıkları "Şairâne"den sonra yine şiir merkezli; ancak daha farklı bir program tasarımıyla, bu kez modern Türk şiirinin yapı taşları olan önemli şairleri ele alıyor. Kronolojik bir seyir takip edilen programda Yavuz, her hafta iki uzman konuyla birlikte modern Türk şiirinin büyük ustalarının şiir anlayışlarını, Türk edebiyatında gerçekleştirdikleri önemli değişiklikleri farklı yönleriyle konuşarak, televizyon ekranlarında şiirle dolu zengin bir tartışma izlememizi sağlıyor. Programda, o hafta ele alınan şair hakkındaki sokak söyleşileriyle de halkın bilgi ve beğenisi ölçülüyor. Bu sayede hangi şairin ne kadar bilindiği ya da sevildiği en güvenilir kaynakla sınanmış oluyor. Ayrıca şairin kendi sesinden bir şiirini okuduğu kayıtlar da "Dize"nin bir başka ilgi çekici bölümü. Programın sonunda ise Yavuz, konuklarıyla yürüttüğü tartışmanın ardından, haftanın konusu olan şairden program için seçtiği bir şiiri okuyarak kapanışı yapıyor. İlk programında Yahya Kemal'i ele alan şair, her hafta Ahmet Haşim, Necip Fazıl Kısakürek, Nazım Hikmet, Ahmet Hamdi Tanpınar gibi Türk şiirinin büyük ustalarını tartışmaya devam ediyor.

"Dize"ye, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü öğretim üyelerinden Laurent Mignon ve doktora öğrencilerinden Alphan Akgül, Gökhan Tunç ve Emrah Pelvanoğlu da tartışmacı konuk olarak katıldılar. Yahya Kemal'in ele alındığı programa katılan Vural Bahadır Bayrıl ve Alphan Akgül, Yahya Kemal'in Türk şiirinde yarattığı zihinsel ve yapısal dönüşümleri, gelenek ve modernlikle olan ilişkisini önemli noktalarıyla tartıştılar. Laurent Mignon ile Gökhan Tunç ise, Nazım Hikmet şiirinin konuşulduğu hafta, konuk olarak "Dize"ye katıldılar. Nazım Hikmet'in alınma sürecinin, şiirinin ideolojisiyle olan bağlarının ve Türk şiiri geleneği ile ilişkisinin ele alındığı program, şair hakkındaki alışılmış konuşmalardan farklı bir tartışmanın yürütüldüğü ilgi çekici bir sohbetti. Emrah Pelvanoğlu ise, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın şiirlerinin konu edildiği programa Karadeniz Teknik Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyelerinden Hayrettin Orhanoglu ile birlikte katıldı. Programda Yahya Kemal'in Tanpınar'ın üzerindeki etkisi, Tanpınar şiirlerinin Baudelaire-Mallarmé-Valery çizgisindeki modern şiir anlayışı ile olan bağları ve Tanpınar şiirinin imgeci özellikleri üzerine renkli bir sohbet gerçekleştirildi.

Düzensiz televizyon yayıncılığının yol açtığı, şiir sanatıyla uzaktan yakından ilgisi olmayan, bir şiir bilinci barındırmayan programların aksine "Dize", modern Türk şiirini oluşturan büyük ustalara ait önemli bilgilerin seviyeli ve ilgi çekici sohbetlerle ekranlara taşındığı farklı bir yayıncılık anlayışının ürünü. Her Salı saat 22:30'da, TRT 2'de.

Halkbilimcilerin 18 yıllık "Geleneği": *Millî Folklor* Bahadır Sürelli

Ülkemizde, halkbilim araştırmalarını, bilimsel bir disiplin içerisinde yaygınlaştırmaya çalışan dergilere pek sık rastlamadığımız bir gerçek. Ancak bu özelliğiyle *Millî Folklor* dergisi, 18 yıldır büyük bir boşluğu doldurmaya devam ediyor. Halk kültürü ürünlerinin derlenmesi, incelenmesi ve korunmasına özel bir önem veren dergi, şimdiye kadar oluşturduğu 71 sayılık arşiviyle Türkiye'deki halkbilim dergileri arasında özel bir yere sahip.

Türkiye'de kurulan ilk halkbilim enstitüsünün adını alarak 1989 yılında yayın hayatına başlayan dergi; Öcal Oğuz, Türker Eroğlu, Murat Karabulut ve Nejdet İlhan tarafından "dünyadaki Türk halkbilimi çalışmalarını izlemek, halkbiliminin kuramsal ve yöntemsel gelişmesine katkı sağlayacak her türlü çalışmayı yayımlamak" amacıyla kurulmuş. Zaman içerisinde uluslararası yazım ölçütlerini benimsemiş olan *Millî Folklor*, bugün TA (Türkologischer Anzeiger), CSA (Cambridge Scientific Abstracts), MLA (Modern Language Association) ve IBSS (International Bibliography of the Social Sciences) gibi uluslararası endekslerce taranan bir dergi niteliğindedir. *Millî Folklor*'un Dr. Bahar Akarpınar, Prof. Pakize Aytac, Dr. Himmet Biray, Prof. Halit Çal, Yrd. Doç. İsmet Doğan, Yrd. Doç. Hamiye Duran, Doç. Metin Ergun, Yrd. Doç. Serpil Ortaç, Yrd. Doç. Ahsen Turan, Yrd. Doç. Ali Yakıcı gibi isimlerden oluşan yayın kurulu, ülkemizde henüz kurumsallaşamayan süreli yayın ortamında, derginin bir halkbilim okulu olarak gelişmesini ve uzun ömürlü olabilmesini amaçlamaktadır.

İlk iki yılında ulusal düzeyde yayın yapan dergi, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan gibi ülkelerden yazarlar, okurlar ve hakemler edinerek 1990'lı yıllar boyunca bu ülkelerin folkloru üzerine derlemeler, çeviriler ve incelemeler yayımlamaya devam etmiştir. Öcal Oğuz, kendisiyle yaptığımız görüşmede, "bugün de bu bölgelerin folklorcuları arasında *Millî Folklor*'un tanınmakta, okunmakta ve -1990'lı yıllardaki kadar olmasa da- yazı gönderilen bir dergi olarak varlığını sürdürmekte" olduğunu belirtmiştir. 1990'lı yılların ortalarından itibaren ise *Millî Folklor*, uluslararası dillerde (İngilizce, Fransızca ve İspanyolca) yazılara yer vermiş, Türkçe yazıların uluslararası alanda izlenmesini kolaylaştırmak üzere "özet", "başlık" ve "anahtar kelimeler"i iki veya üç dilde yayımlamaya başlamıştır. Ayrıca derginin, yurt dışındaki kimi folklor kurumlarına ve Türkoloji birimlerine gönderilmekte olduğunu, birçok ülkeden bireysel olarak başvuranlara internet aracılığıyla hizmet verdiğini yine Öcal Oğuz'dan öğreniyoruz. Şu ana kadar 71 sayısı yayımlanan derginin kimi sayılarında çeşitli dosyalara ve armağan sayılara rastlamak mümkün. Bunlara örnek olarak "Dede

Korkut, Köroğlu, Âşık Edebiyatı, Nevruz, Hıdırellez" dosyalarının yanı sıra; Pertev N. Boratav, Muhan Bali, E. Ruhi Fırlalı, Umay Günay, Fahrettin Kırzioğlu, Abdurrahman Güzel, Şükrü Elçin'e adanmış armağan bölümler de görülebilir. Ayrıca dergide uluslararası halkbilim çalışmalarına da büyük bir önem verilmektedir. Değişik ülkelerde yapılan halkbilim çalışmaları ve şimdiye kadar üzerinde pek çalışılmamış konulara gösterilen ilgi de bunun bir yansımasıdır. Etnomüzikoloji, Çin efsaneleri, Japon masalları, Kore, Kongo, Başkurt, Kırgız, Norveç, Kıbrıs,

Türkmenistan ve İspanya gibi bölgelerin folkloru, Avustralya'daki folklor çalışmaları ve halk hekimliği, ad alma, beddualar, uyku duaları, ninniler, peştemal dokumacılığı gibi halkbilimine ait pek çok farklı konudaki çalışmalara derginin ilk sayılarından bu yana yer verildiğini görmekteyiz.

Bunların yanı sıra, derginin 55. (Sonbahar 2002) sayısı bir başka özel sayı niteliğinde: "Türk Halkbiliminde Genç Bilkentliler Yaklaşımı"

başlığıyla yayımlanan bu sayıda, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin çalışmalarına yer verilmiş olması, genç araştırmacıların teşvik edilmesi konusunda dergi yönetiminin yaklaşımını göstermektedir. 36. sayıda yayımlanan "Hacettepe Üniversitesi Türk Halkbilimi Tezleri Bibliyografyası" ve diğer üniversitelerdeki çalışmalara zaman zaman yer verilmesi halkbilimi araştırmacıları için oldukça yararlı bir kaynak oluşturmaktadır. Ayrıca derginin "Türk Dünyası Özel Sayısı" (4. sayı) ve "Çağdaş Kentte Folklor" çalışmalarını içeren özel sayıları (59 ve 63) halkbilim alanında çalışan araştırmacılar tarafından ilgi gören sayılar olmuşlardır.

Derginin 67. sayısında ise ağırlıklı olarak Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin çalışmalarına yer verilmiştir. "Diziler-filmler", "mit-efsane", "deyim-atasözü", "fıkra", "metinlerarası", "çeviriler" başlıkları halinde altı dosya biçiminde düzenlenen 67. sayıda bölümün öğrencilerinden Arzu Aygün, Başak Bingöl, Gökşen Buğra, Neslihan Demirkol, Arzu Erekli, Erkan Erginci, Sevim Kebeli, Güney Ongun, Ruken Alp Seveli, Bahadır Sürelli, Burcu Şafak, Senem Timuroğlu, Emine Tuğcu, Gökhan Tunç, Aslı Uçar, M. Fatih Uslu, Nilüfer Yeşil ve Tuğba Yıldırım'ın yazıları yer alıyor. Bu yazılarda internet uygulamaları, televizyon dizileri, futbol deyimleri, UFO anlatıları, filmler ve reklamlar gibi halkbiliminin araştırma alanı içine giren somut olmayan kültürel ürünler üzerinde durulduğunu görüyoruz.

Millî Folklor'un 2006 Güz sayısı olarak hazırlanan 71. ve son sayısı da yine bu düşüncelerle hazırlanmış. Aralarında bölümümüz öğrencilerinin de bulunduğu genç halkbilimciler "Çağdaş Kentte Grup Folkloru", "Reklamlar ve Halkbilim",

Öcal Oğuz öğrencileriyle birlikte

"Çağdaş Kentte Küfür ve Argo" ve "Çağdaş Kentte Ağıt" dosyalarında nitelikli çalışmalara imza atmışlar. Ağıtların toplumsal cinsiyet açısından veya argonun bir anonim halk kültürü ürünü olarak incelendiği çalışmalar oldukça ilgi çekici. Yine bunların yanı sıra halk kültürünün çağdaş kentte "yeniden yaratılması", gençler arasında üretilen "cep telefonu folkloru" ya da "doktor folkloru" gibi konulara; hatta bir kitle folkloru olarak "Fenerbahçe Cumhuriyeti"nin incelendiği yazılara rastlamak mümkün. Bu çalışmaların yanında aynı sayıda bir de söyleşi yer alıyor. Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nden mezun olan Evrim Ölçer Özünel'le yapılan söyleşide, araştırmacının yüksek lisans tezi olarak çekirdeğini hazırladığı *Masal Mekânında Kadın Olmak* adıyla Geleneksel Yayınları'ndan yayımlanan çalışması üzerine konuşulmuş. Ölçer Özünel'in bilimsel yöntemlerle derlenmiş masalların "toplumsal cinsiyet ve mekân ilişkisi" bağlamında değerlendirdiği çalışması, bu söyleşi aracılığıyla halkbilim araştırmacılarına ve ilgililerine tanıtılmış. Yine aynı sayıda derginin 72. sayısının Prof. Dr. Nevzat Gözaydın'a, 76. sayısının ise Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'na armağan sayılar olarak düzenleneceği duyurulmuş.

18 yıllık geçmişi boyunca *Millî Folklor*'un halkbilim alanına yaptığı katkılar bunlarla sınırlı değil elbet. Dergide yer alan "Çeviriler" bölümü, uluslararası düzeydeki halkbilim çalışmalarını ve yaklaşımlarını ortaya koymasına bakımından okurlarına oldukça önemli bir kaynak yaratıyor. Yapılan çeviriler ve yurt dışındaki halkbilim çalışmalarına ilişkin olarak *Millî Folklor*'un izlediği yolu Öcal Oğuz, kendisiyle yaptığımız görüşmede şöyle özetliyor:

Türkiye folklor çalışmalarının dünyayı yeterince izlemediğini gördük. Böylece Batıdaki güçlü folklor akım ve kuramlarını Türkçeye aktarmaya çalıştık. Bu çerçevede Batılı folklorcuların kendi dillerinde veya daha önce yayımlanmış yazılarını Türkçeye kazandırmaya başladık. Bu çalışmalar, Türk folklorcularının yeni bir alanla tanışmalarını sağladı. Bu etkileşim ise, metinlere ve olaylara daha analitik, daha kuramsal ve daha çağdaş sorunlar düzleminde bakmayı getirdi.

Bu bağlamda; Richard Bauman, John Andrew Boyle, Alan Dundes, Max Luthi, Vladimir Propp, Ursula Reinhard, Stith Thompson gibi isimlerden yapılan çevirilerle *Millî Folklor*'un, uluslararası halkbilim çalışmalarının Türkiye'deki halkbilim araştırmacılarına sunulduğu akademik bir platform olduğu söylenebilir.

Derginin bir başka dikkat çeken özelliği de internet üzerinden okurlara sağladığı yayın arşivi ve yayın indeksi hizmetleridir. Derginin ilk sayısından itibaren yayımlanan yazılarla ilgili tüm bilgiler, "yayın indeksi" başlığı altında internetten okurlara sunulmuş ve böylelikle halkbilim araştırmacılarının, yazı ve yazarlar hakkındaki verilere daha kolay ulaşması sağlanmıştır.

Tüm bu nitelikleri ve 71 sayıya ulaşan arşiviyle *Millî Folklor*, Türkiye'de, alanında kendini kanıtlamış bir halkbilim dergisi olarak yayın hayatını sürdürüyor. Başka bir deyişle, halkbilimcilerin 18 yıllık "geleneği" devam ediyor.

V. O. B. Aramızda... Reyhan Tutumlu

Çağdaş Türk edebiyatının yenilikçi öykü, oyun ve roman yazarlarından Vüs'at O. Bener (1922-2005), ölümünün birinci yıl dönümünde, 31 Mayıs 2006 tarihinde, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi tarafından düzenlenen programla anıldı. Ayrıca programda yazarın fotoğrafları ve bazı kişisel eşyaları sergilendi.

Vüs'at O. Bener'in *Dost* (1952), *Yaşamaz* (1957), *Siyah-Beyaz* (1993), *Mızıkalı Yürüyüş* (1997), *Kara Tren* (1998) ve *Kapan* (2001) adlı öykü kitapları, *Ihlamur Ağacı* (1962) ve *İpin Ucu* (1989) adlı oyunları, *Buzul Çağının Virüsü* (1984) ve *Bay Muannit Sahtegi'nin Nolları* (1991) adlı romanları ile *Manzumeler* (1994) adlı şiir kitabı bulunuyor. Kendine özgü bir dil ve anlatım biçimi geliştiren ve her yapıtında anlatım olanaklarının sınırlarını genişletmeye çalışan Vüs'at O. Bener, kitaplarında daha çok bireyin iç dünyasını, yaşadığı yabancılaşmayı, çatışmaları, korku ve kaygıları yer yer dönemin toplumsal olaylarına da yer vererek anlatır. Bener'in yapıtları Türk Dil Kurumu, Apdi İpekçi, Yunus Nadi ve Sedat Simavi gibi çeşitli ödül ve armağanlara layık görülmüştür.

Program, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü doktora öğrencilerinden Reyhan Tutumlu'nun Vüs'at O. Bener'in yaşam öyküsünü anlatmasıyla başladı. Ardından bölümün doktora öğrencilerinden Devrim Dirlikyapan'ın hazırladığı, Bener'le yapılmış röportajlardan derlenen bir video seçkisi gösterildi.

Daha sonra akrabaları ve dostları, yazarın kişiliği ve sanatı üzerinde duran konuşmalar yaptılar. Duygusal anların da yaşandığı bu konuşmalar sırasında yazarın pek bilinmeyen yönleri de ortaya çıktı. Yazarın 33 yıllık hayat arkadaşı Ayşe Bener, birbirlerinden ayrı kaldıkları dönemlerde yazdıkları mektuplardan bahsetti. Ayrıca Vüs'at O. Bener'in yapıtlarında "ölüm" temasına çok sık yer verdiğini öykülerinden bölümler okuyarak gösterdi. Yapıtlarındaki bu karamsarlığın yanı sıra Bener'in eğlenmeyi çok seven, neşeli bir insan olduğunu vurguladı. Erhan Bener, ağabeyinin yaşamındaki travma olarak nitelendirdiği önemli olayları anlattı. Daha sonra söz alan Yiğit Bener, amcasının yazma sürecini, ondan öğrendiklerini dinleyicilerle paylaştı. Yazarın 50 yıllık dostu olan ressam Cemil Eren de daha çok birlikte geçirdikleri keyifli anıları aktardı. Ayşegül Yüksel ise, Bener'in yaşamındaki önemini vurguladıktan sonra yazarın yapıtlarıyla ilgili saptamalarda bulundu. Bener'in yazma anlayışının temelinde kara anlatıdan, mizahtan ve yaşam öyküsünü kurmaca yoluyla dile getirmekten çok bir beste yapma uğraşının olduğunu vurguladı. Daha sonra konuşma yapan yazar Lütfiye Aydın ise, Bener'in yapıtlarındaki dilin özgünlüğüne dikkat çekti. Mahmut Temizyürek ve Sevil Kesimal'ın konuşmalarıyla program sona erdi.

Vüs'at O. Bener'i saygıyla anıyoruz.

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi

Yayın Sahibi: Bilkent Üniversitesi adına A. Kürşat Aydoğan
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Talat S. Halman

Yardımcı Editörler: Sevim Kebeli, Seda Uyanık,
Yasemin Tufan, Demet Güzelsoy Chafra
Dizgi: Öykü Terzioğlu

Yönetim Yeri: Bilkent Üniversitesi, Türk Edebiyatı Merkezi
İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi, kat 2, no: 247-249
06800 Bilkent, Ankara

Tel: 0 (312) 290-2317 / 290-1056
Faks: 0 (312) 266-4059
e-posta: temerkez@bilkent.edu.tr
<http://www.bilkent.edu.tr/~kanat/>

Yayının Türü: Süreli Yayın (Yılda 3 kez yayımlanan haber bülteni)
Basıldığı Yer: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Tic. A.Ş.
Beytepe no:3, 06800 Ankara
Tel: 0 (312) 266-4410
Basıldığı Tarih: 20 Kasım 2006

ISSN: 1302-8332

Kapak Resmi: Maya Kulenovic